

Høring - læreplaner i fremmedspråk

Status

Innsendt til Utdanningsdirektoratet

Innsendt og bekreftet av instansen via e-post

Innsendt av

Tyskseksjonen

Innsendt dato

9. mai 2019

På vegne av

Hyllestad skule

Målgruppe

Skole (Offentlig) - Grunnskole

Stilling

Faglærer tysk

✓ Jeg bekrefter at jeg uttaler meg på vegne av hele skolen.

Om faget

Fagets relevans

Fremmedspråk handler om å forstå og bli forstått. Å lære nye språk fremmer elevenes personlige utvikling og legger til rette for at de kan samhandle med og oppleve glede i møte med andre mennesker og kulturer. I en globalisert verden har vi behov for å kommunisere på flere språk. Formell og uformell kommunikasjon lokalt, nasjonalt og internasjonalt, studier og arbeidsliv krever språkkunnskaper og kunnskap om andre kulturer og levesett.

Kjerneelementer

Kjerneelementene i fremmedspråk rammer inn det mest betydningsfulle innholdet i faget og beskriver det elevene må lære for å kunne mestre og anvende faget.

Kommunikasjon

Kommunikasjon er selve hovedkjernen i faget. Å lære fremmedspråk handler om å forstå og bli forstått. Elevene skal utvikle kunnskaper og ferdigheter for å kommunisere hensiktsmessig både muntlig og skriftlig. Språket skal tas i bruk fra første stund både uten og med bruk av ulike medier og verktøy.

Interkulturell kompetanse

Kunnskap om og en utforskende tilnærming til andre språk, kulturer, levesett og tenkemåter åpner for nye perspektiver på verden og oss selv. Interkulturell kompetanse innebærer å utvikle nysgjerrighet, innsikt i og forståelse for kulturelt og språklig mangfold, både lokalt og globalt for å samhandle med andre.

Språklæring og flerspråklighet

Kunnskap om språk og utforskning av egen språklæring gjør elevene bedre i stand til å lære og forstå språk i et livslangt perspektiv. I møte med faget fremmedspråk er elevene allerede flerspråklige og har omfattende språklæringserfaring fra ulike kontekster. Ved å overføre språkkunnskaper og språklæringserfaringer fra andre språk elevene kan og kjenner til, blir læringen mer effektiv og meningsfull.

Språk og teknologi

Å utforske og utnytte faglig relevant språkteknologi og nye medier gir utvidede muligheter for kreativ og kritisk læring, bruk og forståelse av språk, kommunikasjon og interkulturell kompetanse.

Verdier og prinsipper

Kunnskap om et samfunns språklige og kulturelle mangfold gir verdifull innsikt i egen og andres bakgrunn. Opplæringen i fremmedspråk gir elevene kjennskap til ulike identiteter, tenkemåter og verdier, uttrykksformer, tradisjoner og samfunnsforhold i målspråksområdene. Dette innebærer at elevene utvikler toleranse og forståelse for at vår oppfatning av verden er kulturavhengig. Det å lære et nytt språk, kunne kommunisere med andre og gjøre erfaringer fra kultur møter, åpner for flere måter å tolke verden på. En viktig del av språklæring er også å utforske og tenke kritisk over bruk av kilder, hjelpemidler og læringsstrategier. Opplæringen i faget gir elevene en forståelse for et

språklig og kulturelt mangfold. Gjennom faget skal elevene få erfare at flerspråklighet er en ressurs både i skolen og ellers i samfunnet.

Tverrfaglige temaer

Demokrati og medborgerskap

I fremmedspråk handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om at elevene skal øve opp evne til å tenke kritisk, lære seg å håndtere meningsbrytninger og respektere uenigheter. Gjennom arbeid med faget får elevene innsikt i at demokratiet har ulike former og uttrykk og at demokratiet ikke kan tas for gitt.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i fremmedspråk er å skape mening gjennom å lytte, snakke og samtale ved aktiv deltakelse i ulike kommunikasjonssituasjoner. Utviklingen av muntlige ferdigheter i fremmedspråk går fra å bruke ferdighetene i dagligdagse sammenhenger til å bruke dem i stadig mer komplekse situasjoner. Dette innebærer å ta i bruk et gradvis bredere ordforråd og flere språklige strukturer.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i fremmedspråk er å skape ulike typer tekster som kommuniserer et innhold. Utviklingen av å kunne skrive i fremmedspråk går fra å skrive enkle tekster om dagligdagse emner til å produsere stadig mer komplekse tekster om faglige emner. Dette innebærer også et gradvis bredere ordforråd, flere språklige strukturer og hensiktsmessig bruk av hjelpemidler.

Å kunne lese

Å kunne lese i fremmedspråk er å forstå innholdet i ulike typer tekster som bidrar til språklæring og interkulturell kompetanse. Utviklingen av å kunne lese i fremmedspråk går fra å forstå hovedinnhold i enklere tekster til å forstå stadig mer innhold i komplekse tekster i ulike sjangre. Dette innebærer å forstå stadig flere ord, uttrykk og språklige strukturer, og å bruke strategier, hjelpemidler og kilder på en hensiktsmessig måte.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i fremmedspråk er å bruke digitale ressurser og medier til å utvide læringsarenaen og tilføre læringsprosessen verdifulle dimensjoner. Utviklingen av digitale ferdigheter i fremmedspråk går fra å bruke disse ressursene til språklæring og møte med autentisk språk, til i økende grad å anvende dem selvstendig for å kommunisere muntlig og skriftlig, innhente kunnskap, utforske kultur og geografi og lage sammensatte produkter. Dette innebærer å utvikle kritisk refleksjon og vise dømmekraft i bruk av digitale medier og ressurser, og følge regler for digital samhandling og personvern.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering nivå I

Kompetansemål etter nivå I

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte til og forstå enkel og tydelig tale om personlige og dagligdagse emner
- delta i enkle samtaler i dagligdagse situasjoner om aktiviteter og kjente emner
- muntlig fortelle om dagligliv og opplevelser og uttrykke meninger, også spontant
- lese og forstå tilpassede og enklere autentiske tekster om personlige og dagligdagse emner
- skrive enkle tekster om dagligliv og opplevelser som forteller, beskriver og informerer, med og uten hjelpemidler
- bruke grunnleggende språklige strukturer, regler for uttale og rettskriving og språkets offisielle alfabet eller tegn for å kommunisere på en situasjonstilpasset måte
- bruke relevante lærings- og kommunikasjonsstrategier, digitale ressurser og erfaringer fra tidligere språklæring i læringsprosessen
- utforske og beskrive levemåter, tradisjoner og geografi i områder der språket snakkes, og trekke linjer til egen bakgrunn
- utforske og beskrive kulturuttrykk fra områder der språket snakkes, og gi uttrykk for egen opplevelse

Underveisvurdering

Elevene skal få mulighet til å utvikle kompetansen sin i faget gjennom underveisvurderingen. Elevene viser kompetanse underveis på nivå I når de får anledning til å forstå og bruke språket muntlig og skriftlig i dagligdagse situasjoner om kjente og personlige emner. De viser også kompetanse når de får mulighet til å beskrive og reflektere over språk, samfunn og kultur der språket snakkes, hvis nødvendig også på norsk.

Læreren skal legge til rette for faglig utvikling ved at elevene får arbeide med faget selvstendig og sammen med andre gjennom å ta i bruk ulike strategier og læringsressurser. Læreren skal legge til rette for at elevene utvikler språkferdigheter gjennom å være kreative og prøve seg frem. Læreren skal hjelpe eleven til å reflektere over og sette ord på hva eleven får til, hva som kan forbedres og hvordan de kan forbedre seg. Læreren skal la elevene medvirke i egen og andres læring og gi veiledning som motiverer elevene og fremmer utvikling av språkferdigheter.

Standpunktvurdering

Standpunktvurderingen skal uttrykke elevenes sluttkompetanse i faget. Læreren skal planlegge og legge til rette for at elevene på varierte måter får vise sin samlede kompetanse i fremmedspråk både muntlig og skriftlig. Med utgangspunkt i kompetansemålene for nivå I skal elevene få vise hvordan de mestrer utfordringer og løser oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Vurderingen inkluderer elevenes forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning. På bakgrunn av kompetansen elevene har vist, gjør læreren en vurdering av elevenes samlede kommunikative og interkulturelle kompetanse. Elevene skal ha én standpunktarakter der muntlig og skriftlig kompetanse tillegges like stor vekt.

Kompetansemål og vurdering nivå II

Kompetansemål etter nivå II

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte til og forstå tydelig tale om personlige og faglige emner og aktuelle saker

- samtale i en rekke dagligdagse situasjoner om kjente og faglige emner
- muntlig forklare faglige emner, skildre opplevelser, hendelser og planer, og begrunne meninger, også spontant
- lese og forstå ulike typer tekster om personlige og faglige emner og aktuelle saker og gjenkjenne språklige nyanser
- skrive ulike teksttyper om personlige og faglige emner, og uttrykke og begrunne egne meninger, med og uten hjelpemidler
- bruke hensiktsmessige språklige strukturer, regler for uttale og rettskriving og språkets offisielle alfabet eller tegn for å kommunisere på en situasjonstilpasset måte
- bruke relevante lærings- og kommunikasjonsstrategier, digitale ressurser og erfaringer fra tidligere språklæring i læringsprosessen
- utforske og gjøre rede for mangfold, samfunnsforhold og historiske hendelser i områder der språket snakkes, og se sammenhenger med egen bakgrunn
- utforske og presentere kulturuttrykk fra områder der språket snakkes, og gjøre rede for egen opplevelse

Underveisvurdering

Elevene skal få mulighet til å utvikle kompetansen sin i faget gjennom underveisvurderingen. Elevene viser kompetanse underveis på nivå II når de får anledning til å forstå og bruke språket muntlig og skriftlig i dagligdagse situasjoner og om faglige emner. De viser også kompetanse når de får mulighet til å gjøre rede for og reflektere over språk, samfunn og kultur der språket snakkes.

Læreren skal legge til rette for faglig utvikling ved at elevene får arbeide med faget selvstendig og sammen med andre gjennom å ta i bruk ulike strategier og læringsressurser. Elevene skal få oppleve at det å prøve seg fram er en del av det å lære. Læreren skal hjelpe elevene til å sette ord på hva eleven får til, hva som kan forbedres og hvordan de kan forbedre seg. Læreren skal la elevene medvirke i egen og andres læring og gi veiledning som motiverer elevene og fremmer utvikling av språkferdigheter.

Standpunktvurdering

Standpunktvurderingen skal uttrykke elevenes sluttkompetanse i faget. Læreren skal planlegge og legge til rette for at elevene på varierte måter får vise sin samlede kompetanse i fremmedspråk både muntlig og skriftlig. Med utgangspunkt i kompetansemålene for nivå II, skal elevene få vise hvordan de mestrer utfordringer og løser oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Vurderingen inkluderer elevenes forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning. På bakgrunn av kompetansen elevene har vist, gjør læreren en vurdering av elevenes samlede kommunikative og interkulturelle kompetanse. Elevene skal ha én standpunktkarakter der muntlig og skriftlig kompetanse tillegges like stor vekt.

Vurderingsordning

Standpunkt

Etter 10. trinn: Elevene skal ha én standpunktkarakter.

Etter Vg2/Vg3: Elevene skal ha én standpunktkarakter

Eksamen

Eksamensordningene i fagene skal sendes på høring og ferdigstilles senere.

1. Uttrykker læreplanen tydelig det viktigste alle elevene skal lære?

Helt enig

Ingen kommentar fra instansen

2. Gir læreplanen tilstrekkelig handlingsrom for skolen og lærerne?

Delvis enig

Kommentar

Kompetansemål, kulepunkt 5: Vi synes det er viktig å lære elevene opp til å bruke hjelpemiddel når de skriver tekster. Vi synes at "uten hjelpemidler" bør strykast.

3. Gir læreplanen rom for en aktiv og medvirkende elev slik eleven er beskrevet i overordnet del?

Helt enig

Ingen kommentar fra instansen

4. Er verdigrunnlaget i overordnet del tydelig reflektert i læreplanen?

Helt enig

Ingen kommentar fra instansen

5. Er det en god sammenheng mellom de ulike delene i læreplanen i dette faget?

Helt enig

Ingen kommentar fra instansen

6. Har læreplanen et realistisk omfang sett opp mot timetallet i faget?

Delvis uenig

Kommentar

Det er lite med 2 timar à 55 min. i veka om alle måla i planen skal oppfyllest.

7. Legger læreplanen til rette for dybdelæring?

Delvis uenig

Kommentar

Viser til kommentaren på spørsmål 6.

8. Er språket i læreplanen klart og tydelig?

Helt enig

Kommentar

Litt svulstig

9. Er samisk innhold godt ivaretatt i læreplanen?

Hverken eller

Kommentar

Vi ser ikkje kva relevans samisk har i ein plan for framandspråk.

10. Er de tverrfaglige temaene integrert i læreplanen på en måte som er relevant for faget?

Delvis enig

Kommentar

Kjem ikkje veldig tydeleg fram i kompetansemåla.

11. Legger læreplanen godt til rette for tilpasset opplæring?

Hverken eller

Ingen kommentar fra instansen

12. Legger læreplanen til rette for god progresjon i faget?

Delvis uenig

Kommentar

Kompetansemåla for nivå 1 og nivå 2 er tilnærma like.

13. Vil tekstene om underveis- og standpunktvurdering fungere som en god støtte i vurderingsarbeidet?

Hverken eller

Kommentar

Lite nytt

14. Er læreplanen tilstrekkelig framtidsrettet?

Hverken eller

Ingen kommentar fra instansen

15. Legger læreplanen til rette for at elevene utvikler faglig kompetanse som forbereder dem på videre utdanning og/eller samfunns- og arbeidsliv?

Helt enig

Ingen kommentar fra instansen

16. Tekstene fagets relevans og verdier og prinsipper skal skrives sammen til én tekst i de endelige læreplanene. Hvilket innhold i de to tekstene mener du det er viktig å ta med videre i en sammenskrevet tekst?

Kommentar

I ei globalisert verd har vi trong for å kommunisere på fleire språk. Framandspråk handlar om å forstå og bli forstått. Kunnskap om språkleg og kulturelt mangfald i eit samfunn gjev verdfull innsikt i eigen og andre sin bakgrunn. Opplæringa i framandspråk gjev elevane kjennskap til ulike identitetar, tenkjemåtar og verdier, uttrykksformer, tradisjonar og samfunnstilhøve i målspråksområdet.

17. Har du andre kommentarer eller forslag til endringer i læreplanene?

Ikke svart